

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 463/2023-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpenej JUDr. Rastislavom Smieškom, advokátom, Záhradnícka 74, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II (od 1. júna 2023 Mestského súdu Bratislava III) č. k. 22Cb/169/2020 zo 16. marca 2023 (v súčasnosti v konaní vedenom pod sp. zn. B2-22Cb/169/2020) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“), od 1. júna 2023 Mestského súdu Bratislava III, označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, pripojených príloh a obsahu vyžiadaného súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľka bola v právnom postavení žalovanej v konaní o zaplatenie istiny 17 933,69 eur s príslušenstvom (z titulu nezaplatenia faktúr vystavených v zmysle zmluvy o dielo z 23. augusta 2016) s tým, že žalobca 27. júla 2020 vzal žalobcu späť v časti o zaplatenie sumy (v rozsahu zaplatenej istiny) 16 393,83 eur (12 673,43 eur a 3 720,40 eur) z dôvodu, že uznal argumentáciu sťažovateľky týkajúcu sa spät'vzatej časti žaloby. Hodnota sporu sa tak znížila na sumu vo výške 15 045,55 eur (istina vo výške 1 539,86 a kapitalizované úroky a zmluvné pokuty vo výške 13 514,69 eur). Predmetom konania bol aj nárok sťažovateľky na zaplatenie sumy 9 700 eur

s príslušenstvom uplatnených vzájomnou žalobou 31. decembra 2020 (z titulu nároku sťažovateľky ako objednávateľky na zaplatenie zmluvnej pokuty za omeškanie žalobcu so zhotovením diela).

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 22Cb/169/2020-366 z 24. októbra 2022 (právoplatný 22. decembra 2022) uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 539,86 spolu s príslušenstvom (I. výrok), vo zvyšku žalobu zamietol (II. výrok), sťažovateľke priznal náhradu trov konania v súvislosti so žalobou v rozsahu 79,60 % (III. výrok), vzájomnú žalobu zamietol (IV. výrok) a žalobcovi priznal náhradu trov konania v súvislosti so vzájomnou žalobou v plnom rozsahu (V. výrok). Opomenul však zastaviť konanie v späťvzatej časti žaloby o zaplatenie sumy 16 393,83 eur a rozhodnúť o trovách konania týkajúcich sa čiastočného späťvzatia žaloby, a tak toho istého dňa vydal uznesenie č. k. 22Cb/169/2020-378 (právoplatné 22. decembra 2022), ktorým zastavil konanie v časti žaloby týkajúcej sa zaplatenie sumy 16 393,83 eur (I. výrok), a sťažovateľke priznal voči žalobcovi náhradu trov konania vzniknutých v súvislosti s čiastočným späťvzatím žaloby v plnom rozsahu (II. výrok).

4. Sťažovateľka podaním z 5. januára 2023 vyčíslila trovy konania v celkovej sume vo výške 6 084,85 eur, ktorých náhradu žiadala na základe (1) rozsudku okresného súdu č. k. 22Cb/169/2020-366 (trovy konania v celkovej výške 2770,46 eur vyčíslila za konanie o zaplatenie 17 933,69 eur s príslušenstvom) a na základe (2) uznesenia okresného súdu č. k. 22Cb/169/2020-378 (trovy konania v celkovej výške 3314,39 eur vyčíslila za konanie o zaplatenie 16 393,83 eur). Okresný súd uznesením č. k. 22Cb/169/2020-404 zo 7. februára 2023 vydaným vyšším súdnym úradníkom vyčíslil trovy konania v sume 465,52 eur, ktorých povinnosť úhrady uložil žalobcovi. O sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu o výške trov konania, v ktorej namietala nesprávnosť vyčíslenia viacerých úkonov právnej služby, rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že ju v celom rozsahu zamietol podľa § 250 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), konštatujúc, že súd nijak nepochybil pri určení výšky trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka podala proti napadnutému uzneseniu okresného súdu ústavnú sťažnosť, ktorou namieta, že vyvodené skutkové aj právne názory okresného súdu zjavne neodôvodnené a arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a ktoré zároveň majú za následok porušenie základného práva alebo slobody podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a popretie ústavných princípov zakotvených v čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy.

6. Obsah ústavnej sťažnosti vo svojej podstatnej časti tvorí odcitovanie rozhodnutí v časti výrokov vydaných v právnej veci sťažovateľky, ako aj argumentov, ktoré uplatnila v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. Rovnako sťažovateľka citovala aj odôvodnenie napadnutého uznesenia, kde v rámci svojich poznámok v zátvorkách tučným čiernym písmom polemizuje s jednotlivými tvrdeniami súdu tak, že:

a) opravuje tvrdenie súdu o bezpredmetnosti jeho námietok proti nesprávnemu rozdeleniu nároku na náhradu trov konania, pretože sťažovateľka nenamietala výroky rozhodnutia o náhradu trov konania, ale zvyšku trov konania, ktoré súd priznal sťažovateľke;

b) spochybňuje pravdivosť odôvodnenia napadnutého uznesenia súdu, že doručením čiastočného späťvzatia žaloby (27. júla 2020) sa hodnota sporu znížila na 15 054,55 eur, pretože hodnota sporu

až do úplného právoplatného skončenia, a to do uznesenia súdu z 24. októbra 2022, bola vo výške 30 786,19 eur;

c) rozporuje tvrdenie okresného súdu o výške predmetu konania (17 933,69 eur), ktorým bola (podľa tvrdenia sťažovateľky) až do konečného právoplatného rozhodnutia súdu suma 30 786,19 eur s príslušenstvom.

7. Po opísaní skutkového stavu sťažovateľka upriamuje pozornosť na ustálenú judikatúru ústavného súdu (týkajúcu sa najmä kľúčových princípov rozhodovacej činnosti či obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy); osobitne odkazuje a odvoláva sa na nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 207/2019 z 26. septembra 2019, cituje z neho podstatné časti, ktoré je možné aplikovať aj v jej prípade, keďže sa zaoberá obdobným prípadom rozhodovania súdu o výške trov konania. Sťažovateľke je pritom zrejmé, že ústavný súd posudzuje problematiku náhrady trov konania iba v ojedinelých prípadoch. Namieta procesnú chybu okresného súdu, ktorú spomenul vo svojom uznesení z 24. októbra 2022 (o zastavení konania v časti žaloby), a tým došlo k procesnému excesu, ktorý zakladá zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania. Uvádza tiež, že východiská uvedené v posudzovanom náleze ústavného súdu pri rozhodovaní o jej návrhu na priznanie trov konania bol príslušný súd povinný dodržať.

8. V závere svojej argumentácii, analyzujúc § 56 ods. 1 a 2 zákona o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), sťažovateľka vyjadruje presvedčenie, že neexistuje žiaden dôvod, aby ústavný súd odmietol návrh na prerokovanie sťažnosti či zamietol návrh na začatie konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením okresného súdu (vydaného sudcom) o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu (vydaného vyšším súdnym úradníkom) o výške náhrady trov konania.

10. Odhliadnuc od textovo deskriptívnej, poznámkami v zátvorkách tučným písmom (pomedzi „skopírovaný“ obsah napadnutého uznesenia a obrany sťažovateľky) neprehľadne vyjadrenej argumentácie, ktorý je len dôkazom o tom, že právo ako na text zameraná veda má značný problém jasne, vecne a zmysluplne vyjadriť podstatu myšlienky, je zrejmé, že sťažovateľka porušenie svojich práv vidí v nesprávnosti napadnutého uznesenia okresného súdu (ako aj uznesenia, ktoré mu predchádzalo) pri vyčíslení trov konania, najmä v súvislosti s výškou hodnoty sporu, ako aj pri rozdelení nároku na náhradu trov konania. Ústavný súd v podobe dobre mieneného odporúčania pre advokátov uvádza, že jeho úlohou nie je v texte ústavnej sťažnosti hľadať a nachádzať v zátvorkách ukryté poznámky sťažovateľov. Ak nie je argumentácia v sťažnosti explicitne vyjadrená, potom musí sťažovateľ (aj jeho právny zástupca) počítať s tým, že niektoré jeho námietky môžu ostať (najmä nedopatrením) nepovšimnuté. Aj napriek tomu, že ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti vyvíja snahu autenticky porozumieť sťažovateľovi, na požiadavke jasnej, vyčnievajúcej a systematicky usporiadanej relevantnej ústavnoprávnej argumentácie to však nič nemení.

11. V úvode ústavnej sťažnosti sťažovateľka uviedla, že vyvedené skutkové aj právne závery sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne, čo však v ďalšom texte ústavnoprávne relevantným spôsobom rozvíja len minimálne. Nestačí, ak sťažovateľ poukazuje na arbitrárnosť rozhodnutí, pretože arbitrárnosť môže mať v súdnych rozhodnutiach rôznu podobu. Práve preto by mal sťažovateľ v sťažnostnej argumentácii z hľadiska jej potenciálneho úspechu v konaní pred ústavným súdom relevantne popísať a vysvetliť interpretačný exces v právnych záveroch súdu, ktorý zapríčinil porušenie jeho práv na spravodlivé konanie (I. ÚS 633/2022, publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 93/2022). Platí to o to viac, ak ide o problematiku náhrady trov konania, do ktorej ústavný súd zasahuje len v ojedinelých prípadoch. V tomto prípade by sa mal sťažovateľ (resp. jeho právny zástupca) sústrediť predovšetkým na takú argumentáciu, ktorou by mieril priamo a jednoznačne na taký aplikačno-interpretatívny prístup súdu, ktorý by predstavoval extrémne vybočenie z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách konania (m .m. IV. ÚS 248/08).

12. Takýto východiskový sťažnostný argument možno nájsť v časti ústavnej sťažnosti, v ktorej je odcitovaná relevantná časť odôvodnenia nálezu ústavného súdu vydaného v konaní pod sp. zn. I. ÚS 207/2019, v rámci ktorej sťažovateľka tvrdí, že práve procesná chyba (opomenutie zastavenia konania, pozn.) súdom explicitne „priznaná“ v uznesení o zastavení konania z 24. októbra 2022 (bod 3 druhá veta tohto uznesenia, prípade bod 2 uznesenia okresného súdu č. k. 22Cb/169/2020-378) pozn.) je ten procesný exces, ktorý opodstatňuje ojedinelý zásah ústavného súdu do rozhodnutia o trovách konania. Týmto v podstate namieta rozdelenie nároku na náhradu trov konania, ktoré predchádzalo namietanému vyčísleniu náhrady trov konania. Na inom mieste svojej argumentácie však namieta, že konajúci súd nesprávne vyhodnotil jej námietky, ktoré nesmerovali proti rozdeleniu nároku náhrady trov konania, ale proti jeho vyčísleniu. To robí sťažnostnú argumentáciu vnútorne nekoherentnú. Na tomto mieste sa ústavný súd preto prirodzene stotožní s názorom okresného súdu, že námietku nesprávneho rozdelenia nároku na náhradu trov konania sťažovateľky mohla uplatniť odvolaním proti III. výroku rozsudku, ako aj proti II. výroku uznesenia. Keďže tak sťažovateľka neučinila, nespĺnila tak kritérium materiálnej subsidiarity, ktoré neumožňuje šetriť si argumenty, o ktorých vedel a ktoré sa dali uplatniť ešte pred konaním na ústavnom súde (m. m. II. ÚS 191/2015, II. ÚS 484/2018, II. ÚS 71/2021).

13. Otázka náhrady trov konania v prípade ďalšej argumentácie (najmä v bode 6 tohto uznesenia, pozn.) však ústavnoprávnu dimenziu už nenadobúda, no aj napriek uvedenej skutočnosti sa ústavný súd k jej námietkam vyjadrí.

13.1. K spornej hodnote sporu sťažovateľka tvrdí, že tá po celý čas až do právoplatného rozhodnutia veci bola v sume 30 786,19 eur s príslušenstvom. Súd v napadnutom uznesení oponuje, že predmetom konania nikdy táto suma nebola s tým, že z návrhu na začatie upomínacieho konania vyplýva návrh žalobcu na zaplatenie istiny v sume 17 933,69 eur s príslušenstvom. Aj keď z obsahu súdneho spisu vyplýva formálne vymedzenie predmetu konania o zaplatenie sumy 30 786,19 eur s príslušenstvom, je pomerne jednoznačné, že žalovaná istina predstavovala sumu 17 933,69 eur. Uvedená skutočnosť vyplýva z návrhu na vydanie platobného rozkazu, zo samotného výroku platobného rozkazu č. k. 17Up/849/2020 z 25. mája 2020, rovnako v rozsahu tejto istiny došlo k čiastočnému späťvzatiu zo strany žalobcu. Ústavnému súdu sa nejaví, aby hodnota sporu bola spornou skutočnosťou, keďže aj sťažovateľka vo svojom podaní z 5. januára 2023 (o vyčíslení trov

konania) tie vyčíslila (v bode Ad 1) v konaní o zaplatenie 17 933,69 eur s príslušenstvom (a nie v konaní o zaplatenie sumy 30 786,19 eur).

13.2. Rovnako nemožno nič vytknúť právnemu záveru okresného súdu o tom, že už okamihom čiastočného späťvzatia žaloby, teda doručením podania žalobcu, sa hodnota sporu zo 17 933,69 eur znížila na 15 054,55 eur, keďže procesné účinky späťvzatia nastávajú jeho doručením súdu. Ak sú splnené podmienky na zastavenie časti konania v dôsledku späťvzatia žaloby, súd v ďalšom priebehu sporu už o danej časti nekoná a osobitným výrokom rozhodne o čiastočnom späťvzati žaloby v meritórnom rozhodnutí. V tomto prípade teda platí, že výrok o čiastočnom zastavení konania bude až súčasťou rozhodnutia vo veci samej (§ 145 ods. 2 CSP). Hoci v tomto konkrétnom prípade výrok o čiastočnom zastavení konania nebol z dôvodu opomenutia (bod 2 uznesenia č. k. 22Cb/169/2020-378 z 24. októbra 2022) súčasťou rozhodnutia vo veci samej (§ 145 ods. 2 CSP), ale súčasťou samostatného uznesenia, uvedená skutočnosť nie je spôsobilá vyvolať kasačnú právomoc ústavného súdu (v kontexte bodu 12 tohto uznesenia, pozn.)

14. Ústavný súd po preskúmaní relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia konštatuje, že súd sa s uplatnenými námietkami v sťažnosti riadne zaoberal, dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa súd spravoval pri vyčíslení (subsidiárne aj pri priznaní) odmeny advokátovi, a tiež vysvetlil, z akých dôvodov niektoré z úkonov právnej služby krátil. Z obsahu napadnutého uznesenia o výške náhrady trov konania nevyplývajú žiadne také právne závery súdu, ktoré by bolo možné označiť za arbitrárne a svojvoľné či neodôvodnené.

15. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým uznesením okresného súdu nie je príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala porušenie označených práv a možnosť vyslovenia ich porušenia po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Z uvedených dôvodov ústavnú sťažnosť odmietol s poukazom na § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu